РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ

УДК 378.018.43:796

DOI: 10.12958/2227-2844-2021-2(340)-1-74-83

Глоба Галина Валеріївна,

кандидат педагогічних наук, доцент; доцент кафедри
методики викладання спортивно-педагогічних дисциплін
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
м. Слов'янськ, Україна.
galynagloba@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-3225-012X>

Цибулько Людмила Григорівна,

доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
м. Слов'янськ, Україна.
afhn60@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-1201-3215>

Щелкунов Анатолій Олексійович,

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри
методики викладання спортивно-педагогічних дисциплін
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
м. Слов'янськ, Україна.
afhn60@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2246-022X>

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У СВІТІ В УМОВАХ ГІБРИДНОГО НАВЧАННЯ: TAKEAWAYS ДЛЯ УКРАЇНИ

У масмедіа та офіційних заявах як вітчизняних політиків та експертів, так і закордонних, провідними є дві основні тези: діджитал – це нова нормальність; та надзвичайність кліматичної й економічної ситуації, у якій ми живемо. Переорієнтація форм організації фізкультурної освіти йде по всьому світу, і в кожній країні набуває специфічних форм у залежності від економічних можливостей основних верств населення, традицій здорового способу життя, кліматичних та географічних умов та культури.

В Україні адаптація до гібридного навчання у фізичному вихованні відбувається нерівномірно й має дуже великі виклики – набагато менша житлова площа в більшості населення ніж у розвинених країнах (отже займатися активними видами спорту, навіть степ-аеробікою, майже

неможливо), дуже довгий період холодів та дощової/снігової погоди (отже, варіанти організації занять з фізкультури на вулиці з дотриманням дистанції теж відпадають), відсутня інфраструктура для занять спортом на вулиці (велодоріжки та ін.) та гроші для фінансування її розбудови.

Крім того, ми вже окреслювали цифрову нерівність як український феномен, де 35% населення не мають доступу до інтернету вдома і близько 30% сімей мають лише один комп'ютер вдома, отже усі діти у сім'ї та інші члени родини не можуть нормально вивчатися й працювати (G. Globa, 2020).

Отже, пошук доступних видів спорту для своїх українських економічних та кліматичних умов є одним з найнагальніших завдань у сфері вітчизняного фізичного виховання.

Тема дослідження є складовою частиною комплексної програми науково-дослідницької роботи кафедри методики викладання спортивно-педагогічних дисциплін Донбаського державного педагогічного університету, у структурі державної програми «Фізичне виховання – здоров'я нації» (пункт 36 цільової комплексної програми), та Зведеним планом науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2020-2021 рр.

Більшість сучасних фахівців реагують на виклик часу локально – розробляючи та викладаючи онлайн курси з власних дисциплін. Проте теоретичне й систематичне осмислення трансформацій у сфері фізичного виховання, розробка рекомендацій для державного рівня майже не відбувається.

Найвдалішими у вітчизняному просторі варіантами компенсації карантину є проєкти на кшталт [Prometheus.org.ua](https://prometheus.org.ua), що пропонує безкоштовний курс «Нова фізична культура» для фахівців та батьків від видатних спортсменів та лекторів (Prometheus, 2020), платформи paurok.com.ua, <https://vseosvita.ua>, Спорт заради розвитку (інноваційні уроки фізичної культури) (Спорт заради розвитку, 2020), Діджитал-фізкультура для школярів за участі зірок спорту на платформі Дія, численні YouTube-канали, приватні блоги та сервіси, які пропонують комплекси фізичних вправ з різних видів спорту, тощо. Також усі національні та державні університети викладають програми для дистанційного навчання.

Проте, майже усі ці курси навчають розвитку фізичних якостей удома – як-то вправи на стільці, розроблені викладачкою кафедри фізичного виховання Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (І. Новікова, 2020), заняття йогою, чи більш креативні як-то рекомендації вчителям з усіх дисциплін інкорпорувати фізичні вправи до звичайних класів за допомогою домашніх завдань з запису власних відео 1-2 хвилинних активних вправ, відео або інструкцій щодо 10-хвилинної перерви з комплексом вправ; застосовувати сайти з додатками за стосунками з фізичної активності як-то Sworkit; просити учнів змінювати позицію

протягом уроку – поради батькам купувати додому парти чи столи, де учні можуть стояти й сидіти. В цілому ж простежується популярність йоги та більш седативних, спокійних практик.

Втім усі означені методи ігнорують істотні аспекти фізичного виховання й здорового способу життя – необхідність активності на свіжому повітрі, де в учнів під впливом сонячного світла виробляються вітаміни, формується зір. Завдяки заняттям на свіжому повітрі, діти гартуються і в меншій мірі схильні до простудних та інфекційних захворювань. Різні породи дерев виділяють фітонциди, які знищують велику кількість різноманітних хвороботворних мікроорганізмів (Анонім, 2021). Не варто забувати і про ту радість, яку доставляють рухливі види спорту для дітей. Варто пам'ятати і про те, що фізична активність на свіжому повітрі покращує працездатність мозку, так як він не відчуває нестачі в кисні. Всі види спорту на свіжому повітрі для дітей сприяють загартовуванню, зміцненню м'язів, підвищенню працездатності захисних механізмів організму, а також викликають прискорене виробництво ендорфінів.

Окремі українські заклади загальної середньої освіти пропонують вводити нормативи з фізичної активності та звітувати дані з власних смартфонів щодо кількості кроків чи тривалості й кілометражу індивідуальної пробіжки щоденно вчителям. Проте діти та підлітки не завжди можуть мати безпечні умови для індивідуальних пробіжок через відсутність безпечної інфраструктури поблизу місця проживання чи небажання/неможливості для батьків супроводжувати їх під час тренувань.

Отже, мета даної статті – проаналізувати сучасні тенденції й методики компенсування карантинного режиму у різних країнах світу та обрати й обґрунтувати методи гібридної фізкультурної освіти застосовні в Українських реаліях.

Багато країн пристосовуються до гібридної фізкультурної освіти подібно до України. Навіть найрозвиненіші країни світу не змогли повноцінно адаптуватися до раптових змін. Так, на основі даних опитування у Німеччині, що представляють доросле населення (≥ 14 років, $N = 1001$, збір даних з 27 березня по 6 квітня 2020 р.), науковці констатували значне зниження рухової активності (РА) населення. Загалом, 31% німців знизили рівень РА, тоді як 27% підтримували та 6% підвищили її рівень. Частка в 36% не брала участі в РА ані до, ані на початку карантину. Молодші вікові групи частіше підтримували рівень РА у порівнянні зі старшими. Порівняння «редукторів» та «редукторів / інтенсифікаторів» свідчить про те, що остання група збільшила домашні тренування та види спорту на витривалість на відкритому повітрі, тоді як «редуктори» не знайшли адекватних замінників своїх спортивних звичок (Sport and exercise, 2020).

Наприклад, американський Техаський університет пропонує щоденне супроводження дітей з фізичної активності менторами

університету за гроші (Н. Gilin, 2020), а Google Classroom надає безкоштовний доступ до матеріалів, що ґрунтуються на фактичних даних про охорону здоров'я, харчування, фізичну культуру та домашні навчальні матеріали.

Товариство охорони здоров'я та фізичних здібностей педагогів Америки наводить приклад середньої школи в м. Клейтон, штат Міссурі, де студенти готуються включати діяльність, яка називається оздоровчим бінго, у свій досвід фізичного виховання на рік – де вони отримують спеціально розроблені плакати з грою, де кожен квадрат має завдання, яке учні повинні виконати, щоб піклуватися про себе та інших (S. Gietschier-Hartman, 2020). Йде активне створення клубів та соціальних медіа з тренувань.

CNN надсилає своїм користувачам щотижневий бюлетень охорони здоров'я, пропонує сайт для обслуговування та збирання інформації про фізичну активність учнів школи, де включені усі важливі параметри оцінювання фізичного стану та підготовленості учнів (CNN, 2020). По всій Америці організовані численні конференції й вебінари з підготування до «нової нормальності» формуються бібліотеки з ресурсами щодо фізичної активності. Заклади загальної середньої освіти й ЗВО надсилають власним учням календарі персональної фізичної активності щомісяця, так звані Mind & Body Calendars, з планом занять на кожен календарний день. В усіх навчальних закладах США запроваджено нові гібридні стандарти для підготування тренерів з усіх видів спорту (Shapeamerica, 2020).

Створено Уніфікований онлайн посібник з фізичного виховання який включає варіанти інтеграції фізичної активності, фітнесу, спорту, оздоровлення, харчування та керівництва учнів у класі та поза класом, сервіс зі стандартів здорового способу життя для учнів, студентів, працівників шкіл, установ, вчителів, та навіть батьків. Наприклад, дітям дошкільного віку рекомендовано займатися щонайменше 60 хв. структурованою фізичною активністю та до декількох годин неструктурованою фізичною активністю щодня. Викладачі країни можуть обирати, які предмети вони хотіли б використовувати із «меню» опцій. Ресурс включає інтерактивні контрольні списки на кшталт ігор із піктограмами, які можна натиснути для відстеження прогресу та доступу до ресурсів для підтримки впровадження обраної методики. Одночасно, ресурс збирає всенациональну статистику для комітету з охорони здоров'я. Вчителям рекомендовано проводити власні дослідження кожний семестр чи навіть чверть та рапортувати з ціллю підвищення ефективності нової системи. Враховуються індивідуальні фактори, між-індивідуальні, організаційні, малі групи, а також фідбек щодо політики й держпланування (Shapeamerica, 2019).

Створено спеціалізовані стандарти для учнів з вадами розвитку зору. Приділяється увага новим концепціям, як-то соціальна справедливість у фізичному вихованні. Для заохочення дітей та молоді

активно брати участь у власному здоровому способі життя, створені привабливі постери й інфографіка, розклад та плани уроків, різноманітні класи з танцювальної терапії, ідеї з цікавих ігор, електронні шаблони та форми, індикатори з ефективного викладання спортивних дисциплін, з персонального зростання класу, елімінування «дегуманізуючих практик у фізичному вихованні». У державні рекомендації для вчителів фізичного виховання включена ротація планів активності – рекомендації змінювати плани активності кожні 12 тижнів для підтримки зацікавленості учнів, запроваджувати нові види тренінгу – тренінги з вмінь протистояти труднощам, вирішувати конфлікти без звертання до наркотиків, сигарет чи спиртного.

Введено нові стандарти оцінювання вчителів фізичної культури.

Досить цікавими для авторів цієї статті стали спеціалізовані відео-курси з плавання вдома розроблені для Військової Академії США за допомогою відео-моделювання (ShapeAmerica [youtu.be, 2020](https://youtu.be/2020)). Відеомоделювання – це інноваційний навчальний спосіб, що використовує візуальну модель бажаної навички чи діяльності як допоміжний засіб для підвищення продуктивності. Військова академія США використовує бібліотеку відеомоделювання як навчальний засіб в рамках обов'язкового курсу плавання на виживання. Модель складається з 4 частин – 1 відео – ідеальна техніка плавання з інструкціями. 2 відео студенти знімають себе вдома у басейні чи на річці/озері; 3 етап – продивляються відео й коректують власну техніку самі, порівнюючи з ідеальною. Знімають нове відео й відсилають викладачеві на критику. Викладач проводить персональну чи групову відео-сесію, де пояснює й показує як виправити помилки. Останнє, 4 відео – студенти надсилають після виправлення помилок й тривалої практики на оцінювання. Подібні методики розроблено для інших видів спорту.

В країнах Східної Азії на традиційну ранкову гімнастику та вечірні танці в парках дорослим рекомендовано брати дітей. КНР розробила стратегії з обліку факторів та просування стратегій фізичної активності навіть для людей похилого віку держави (S. Zhang, 2020). Оскільки китайська влада першою у світі закривала школи для контролю за розповсюдженням коронавірусу, Міністерство освіти закликала учнів навчатися вдома. 17 лютого чиновники запустили Національну платформу державних служб для освітніх ресурсів (також відому як «національна хмарна класна кімната») – колекцію Інтернет-ресурсів, яку склали органи управління освітою по всій країні. В Китаї теж використовують креативний потенціал для заохочення до фізичної активності – популярними стали смішні постери для онлайн класів чи конференцій «вибачте за шум, мої сусіди займаються фізкультурою» – для квартир де рівень шуму не пристосований до уроків.

У Великій Британії студенти повинні брати участь у серії асинхронних занять з фізичного виховання / фітнесу, які відповідають віку та трьом рівням фізичного виховання, пропонованим у школі. Також

може бути вбудований час для синхронних занять з фізичного виховання для певного віку протягом періоду часу, протягом якого клас збирається під час особистого шкільного дня. Рекомендується створення фітнес-рутин для кожного дня як-то ранкова/вечірня пробіжка, тощо. (Nickols, 2020). Створено спеціальні програми для стримінгу занять з фізкультури.

Норвегія та Фінляндія є прикладами, що проведення класів на свіжому повітрі доступне не тільки у країнах з теплим кліматом (E. Brown, 2014). У Норвегії діти виходять гуляти за будь-якої погоди, взимку і влітку. Садки і молодші класи 2 рази на тиждень ходять в походи в місцеві парки та музеї. Діти самі готують собі бутерброди на дорогу і печуть хліб та сосиски на вогні. Для цього місцеві парки всі обладнані мангалами, загороженими від вітру, лавочками та туалетами. Норвежці вважають, що майже немає поганої погоди для прогулянок. Вкрай важливо підібрати правильний одяг вітрозахисні комбінезони, що не промокають, екіпіровку, знизити ризик отримання травми до мінімуму, слід пам'ятати і про важливість різних захисних засобів, наприклад, окулярів, забезпечених ультрафіолетовим фільтром або мазей для захисту від обмороження. До речі, про спец одяг який всюди є дорогим – незважаючи на самий високий рівень життя в світі згідно зі статистикою Світового банку за останні 5-7 років, норвежці спокійно ставляться до купівлі ношеного одягу (у країні діють онлайн сервіси типу українського Шафа). В кожному районі стоять приймачі одягу, яку відправляють біженцям і роздають безпритульним. Майданчики обладнані безкоштовними мотузковими парками, де діти полюбують лазити взимку та влітку. Причому дизайн кожного парку індивідуальний та нетиповий, отже дітям завжди цікаво переходити з місця на місце у супроводі вчителів. Це результати власних спостережень авторки під час візитів до родини у Норвегії.

Підсумовуючи вищезазначене, можна рекомендувати запровадження наступних форм гібридного навчання у сфері фізичного виховання України:

1) окрім стрімко розвиваються онлайн індустрії й супроводження уроків фізкультури, наполягати на заняттях на свіжому повітрі використовуючи дистанцію та наші природні багатства – ліс, озера, річки, парки, водити дітей у походи, бо навіть неспортивна хода стимулює захисні сили організму;

2) рекомендувати вчителям фізкультури залучати батьків до дискусій стосовно купівлі бадмінтону чи іншого спортивного обладнання для власних дітей (якщо школа не має можливості придбати) для ігор на свіжому повітрі (футбол, баскетбол, танці, аеробіка, пейнтбол) у більш теплий сезон; лижі, ковзани, санки, хокей, фігурне катання узимку. Тут можна підключати міську владу для організації катків поблизу шкіл та на майданчиках, розбудові велосипедних доріжок, мотузкових майданчиків поблизу шкіл та місць для барбекю в парках відпочинку.

Допомагати рідній країні будувати здорову націю використовуючи

потенціал природи – свіжого повітря, сонця, радості руху й взаємодії у грі.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо в детальному аналізі успішних впроваджень гібридної освіти у сфері фізичного виховання в Україні.

Список використаної літератури

- 1. Globa G. V.** Evaluation of efficiency of online education in sphere of physical education of college level students during the covid-19 quarantine in Ukraine. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2020. № 3 (96). С. 124–133.
- 2. Prometheus: PE101** Нова фізична культура. URL: <https://courses.prometheus.org.ua/courses/coursev1:Prometheus+PE101+202.T2/about>.
- 3. Інноваційні уроки фізичної культури.** Playlist. Офіційний канал Української Федерації «Спорт заради розвитку». 14.04.2020. URL: <https://www.youtube.com/channel>.
- 4. Новікова І.** Комплекс вправ зі стільцем. Київ, 2020. URL: <http://fv.fbmi.kpi.ua/article/garna-figura-ne-rokydayuchy-robochogo-miscya-kompleks-vprav-zi-stilcem>.
- 5. Анонім.** Зимові види спорту та здоров'я дитини. Конспект бесіди з дітьми старшої групи. Зимні види спорту. Лижний спорт для дітей. 2021. URL: <https://klubfedotova.ru/uk/pitanie/zimnie-vidy-sporta-i-zdorove-rebenka-konspekt-besedy-s-detmi>.
- 6. Sport** and exercise in times of self-quarantine: How Germans changed their behaviour at the beginning of the Covid-19 pandemic. 2020. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1012690220934335>.
- 7. Gillin, H.** Moving-minds, 2020. URL: <https://blog.moving-minds.com/category/at-home-activities-resources>.
- 8. Gietschier-Hartman, S.,** Clayton, Missouri, 2020. URL: https://www.shapeamerica.org/ResourcesPublications/Heat_AssessmentTool.aspx.
- 9. CNN. Health** education assessment tool. URL: <https://edition.cnn.com/2020/08/31/health/gym-class-online-learning-wellness/index.html>.
- 10. Shapeamerica.** Resources page. 2020. URL: <https://www.jblearning.com/health-sciences-professions/shapeamerica>.
- 11. Shapeamerica.** Resources page. 2019. URL: https://www.shapeamerica.org/publications/journals/joperd/JOPERD_articles/2019/january-2019-free-access-article.aspx.
- 12. Norris, J.** at all. Physical Education: Teacher Perceptions of Teacher Evaluation. *The Physical Educator* 74(1):41-62. 2017. URL: https://www.researchgate.net/publication/312933666_Physical_Education_Teacher_Perceptions_of_Teacher_Evaluatio.
- 13. ShapeAmerica** channel. Effective Use and Implementation of Video Modeling in a Survival Swimming Course, 2020. URL: <https://youtu.be/dsmV3Q86D8A>.
- 14. Zhang, S.** How Do You Teach Art, Music and PE Online? In China, They're Figuring It Out. EdSurge, 2020. URL: <https://www.edsurge.com/news/2020-03-10-how-do-you-teach-art-music-and-pe-online-in-china-they-re-figuring-it-out>.
- 15. Brown, E.** Learning outside the classroom. Fulbright Writing, 2014. URL: <http://www.elissabbrown.com/norway-fulbright-writings/2014/8/26/learning-outside-the-classroom>.
- 16. Nickols** School. PE and Athletics for Hybrid

Model/Remote Learning. 2020. URL: <https://www.nicholsschool.org/list-detail?pk=168203>.

References

- 1. Globa, G. V.** (2020). Evaluation of efficiency of online education in sphere of physical education of college level students during the covid-19 quarantine in Ukraine. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka – Spirituality of a person: methodology, theory and practice*, 3 (96), 124-133 [in English].
- 2. Prometheus:** PE101 Nova fizychna kuljtura [Prometheus: PE101 New PE]. (2020). Retrieved from https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+PE101+2020_T2/about [in Ukrainian].
- 3. Innovatsiini** uroky fizychnoi kultury. Playlist. Ofitsiyni kanal Ukrainskoi Federatsii «Sport zarady rozvytku» [Innovative physical education lessons. Playlist. Official channel of the Ukrainian Federation «Sport for Development»]. (14.04.2020). Retrieved from <https://www.youtube.com/channel> [in Ukrainian].
- 4. Novikova, I.** (2020). Kompleks vprav zi stiltsem [A set of exercises with a chair]. Kyiv. URL: <http://fv.fbmi.kpi.ua/article/garna-figura-ne-pokydayuchy-robochogo-miscya-kompleks-vprav-zi-stilcem> [in Ukrainian].
- 5. Anonim.** Zymovi vydy sportu ta zdorovia dytyny. Konspekt besidy z ditmy starshoi hrupy. Zymni vydy sportu. Lyzhnyi sport dlia ditei [Anonymous. Winter sports and children's health. Summary of the conversation with the children of the senior group. Winter sports. Skiing for children]. (2021). Retrieved from <https://klubfedotova.ru/uk/pitanie/zimnie-vidy-sporta-i-zdorove-rebenka-konspekt-besedy-s-detmi> [in Ukrainian].
- 6. Sport** and exercise in times of self-quarantine: How Germans changed their behaviour at the beginning of the Covid-19 pandemic. (2020). Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1012690220934335> [in English].
- 7. Gillin, H.** Moving-minds. (2020). Retrieved from <https://blog.moving-minds.com/category/at-home-activities-resources> [in English].
- 8. Gietschier-Hartman, S., & Clayton, Missouri.** (2020). Retrieved from https://www.shapeamerica.org/ResourcesPublications/Heat_Assessment_Tool.aspx [in English].
- 9. CNN.** Health education assessment tool. Retrieved from <https://edition.cnn.com/2020/08/31/health/gym-class-online-learning-ellness/index.html> [in English].
- 10. Shapeamerica.** Resources page. (2020). Retrieved from <https://www.jblearning.com/health-sciences-professions/shapeamerica> [in English].
- 11. Shapeamerica.** Resources page. (2019). Retrieved from https://www.shapeamerica.org/publications/journals/joperd/JOPERD_articles/2019/january-2019-free-access-article.aspx [in English].
- 12. Norris, J.** at all. Physical Education: Teacher Perceptions of Teacher Evaluation. *The Physical Educator* 74(1):41-62. (2017). Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/312933666_Physical_Education_Teacher_Perceptions_of_Teacher_Evaluation [in English].
- 13. ShapeAmerica** channel. Effective Use and Implementation of Video Modeling in a Survival Swimming Course. (2020). Retrieved from

<https://youtu.be/dsmV3Q86D8A> [in English]. 14. **Zhang, S.** How do you teach art, music and pe online? In China, they're figuring it out. EdSurge. (2020). Retrieved from <https://www.edsurge.com/news/2020-03-10-how-do-you-teach-art-music-and-pe-online-in-china-they-re-figuring-it-out> [in English]. 15. **Brown, E.** (2014). Learning outside the classroom. Fulbright Writing. Retrieved from <http://www.elissabbrown.com/norway-fulbright-writings/2014/8/26/learning-outside-the-classroom> [in English]. 16. **Nickols School.** (2020). PE and Athletics for Hybrid Model/Remote Learning. Retrieved from <https://www.nicholsschool.org/list-detail?pk=168203> [in English].

Глоба Г. В., Цибулько Л. Г., Щелкунов А. О. Фізичне виховання у світі в умовах гібридного навчання: takeaways для України

Стаття присвячена дослідженню проблеми переходу до гібридного навчання у фізичному вихованні різних країн світу та можливих уроків, які Україна може перейняти й вивчити. Досліджено, що для України перехід на дистанційне навчання позначав вступ до цифрової нерівності. В 35% населення просто немає підключення до Інтернету вдома або недостатні комп'ютери чи телефони для участі в онлайн заняттях. У сфері фізичного виховання, Україна має додаткові критичні фактори: економічні, житлові (замала площа квартир в більшості населення та їхня непристосованість до занять спортом), кліматичні (3 холодних сезони з 4), інфраструктурні, бюрократичні (невизнання урядом ключової ролі рухливих занять для формування імунітету та здорової психіки й тіла). Проаналізовано досвід переходу до гібридного навчання у фізичному вихованні провідних країн світу – США, Німеччини, Китаю, Великобританії та Норвегії. З'ясовано, що навіть для розвинених країн перехід до діджитал позначився значним спадом (30-35%) рухової активності населення. Спростовано ствердження, що заняття на відкритому повітрі доступні тільки населенню країн з теплим кліматом. Запропоновано ввести скандинавський стандарт рухової активності для України, використовуючи потенціал природи – свіжого повітря, сонця, радості руху й взаємодії у грі.

Ключові слова: гібридна освіта, фізичне виховання, США, Німеччина, Китай, Великобританія, Норвегія, скандинавський стандарт.

Глоба Г. В., Цибулько Л. Г., Щелкунов А. А. Физическое воспитание в мире в условиях гибридного обучения: takeaways для Украины

Статья посвящена исследованию проблемы перехода к гибриднему обучению в физическом воспитании разных стран мира и возможных уроков, которые Украина может перенять и изучить. Доказано, что для Украины переход на дистанционное обучение обозначал вступление в цифровое неравенство. У 35% населения просто нет подключения к Интернету дома или недостаточно компьютеров или телефонов для участия в онлайн занятиях. В сфере физического воспитания, Украина имеет дополнительные критические факторы: экономические, жилые

(маловата площа квартир у більшості населення і їх непридатність до занять спортом), кліматическіе (3 холодних сезона з 4), інфраструктурні, бюрократическіе (непризнання правительством ключової ролі подвижних занять для формування імунітету і здорової психіки і тіла). Проаналізовано досвід переходу до гібридного навчання в фізичному вихованні провідних країн світу – США, Німеччини, Китаю, Великої Британії і Норвегії. Вияснено, що навіть для розвинутих країн перехід до діджитал сказався значущим спадом (30-35%) рухової активності населення. Опровергнуто твердження, що заняття на відкритому повітрі доступні тільки населенню країн з теплим кліматом. Пропонується ввести скандинавський стандарт рухової активності для України, використовуючи потенціал природи – свіжого повітря, сонця, радості руху і взаємодії в грі.

Ключові слова: гібридне навчання, фізичне виховання, США, Німеччина, Китай, Велика Британія, Норвегія, скандинавський стандарт.

Globa G., Tsybulko L., Shchelkunov A. Physical Education in the World in Terms of Hybrid Learning: Takeaways for Ukraine

The article is devoted to the study of the problem of transition to hybrid learning in physical education in different countries and possible lessons that Ukraine can learn and implement. It is investigated that for Ukraine the transition to distance learning meant the introduction of digital inequality. 35% of the population simply do not have an Internet connection at home or do not have enough computers or phones to participate in online classes. In the field of physical education, Ukraine has additional critical factors: economic, housing (too small area of apartments in the majority of the population and their unsuitability for sports), climate (3 cold seasons out of 4), infrastructure, bureaucracy (non-recognition by the government of the key role of mobility for the formation of immunity and healthy mind and body). The experience of transition to hybrid learning in physical education of the leading countries of the world – the USA, Germany, China, Great Britain and Norway was analyzed. It was found that even for developed countries, the transition to digital has led to a significant decline (by 30-35%) in physical activity. The claim that outdoor activities are available only to the population of countries with warm climates is refuted. It is proposed to introduce a Scandinavian standard of physical activity for Ukraine, using the potential of its nature – fresh air, sun, joy of movement and interaction in the game.

Key words: hybrid education, physical education, USA, Germany, China, Great Britain, Norway, scandinavian standard.

Стаття надійшла до редакції 23.03.2021 р.

Прийнято до друку 30.04.2021 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Караман О. Л.